

Pražské židle & stolky

VYHODNOCENÍ SEZÓNY 2017
NÁVRH SEZÓNY 2018

#PRAŽSKÉŽIDLE



Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy / SDM / Kancelář veřejného prostoru

PRA
PRA
PRA
PRA

HA
GUE
GA
G

IPR
PRAHA



[Pražské židle v Emauzích]

- 2 — **Stručné shrnutí sezóny 2017**
 - Novinky 2017
 - Mediální pokrytí
 - Zpětná vazba veřejnosti a lokálních správců
- 6 — **Mapa rozmístění 2017**
- 8 — **Návrh sezóny 2018**
 - Úklid
 - Mobiliář
 - Spolupráce s městskými částmi, zábory

Stručné shrnutí sezóny 2017

V sezóně 2017 bylo v provozu celkem 1261 židlí a 322 stolů na 40 místech. Novinkou této sezóny bylo zejména to, že 14 lokalit bylo vybráno na základě otevřené výzvy (open call), kterou IPR Praha uspořádal v únoru 2017.

Celkem tři městské části reagovaly na vyzývací dopis nám. Kolínské a ostatní lokality navázaly na úspěšnou sezónu 2016 nebo byly mobiliářem osazeny na podnět Kanceláře veřejného prostoru IPR Praha. V konečném součtu se jednalo o pestré spektrum lokalit od tradičních městských ulic a náměstí, přes parky, kulturní a komunitní prostory, po prostranství na sídlištích, v pražských vesnicích a sídlech na periferii. V každém místě byl přítomen lokální partner, kterému byl mobiliář na určenou dobu předán do správy. Pro veřejná prostranství v majetku města s režimem parku nebo komunikace byla zajištěna povolení pro zvláštní využití veřejného prostranství (tzv. zábory).

V říjnu 2017 byl ukončen sezónní provoz v 26 lokalitách, na 14 místech fungují židle venku dál i přes zimu, nově i ve veřejně přístupných interiérech (např.: Pražská tržnice - Jatka 78, Atrium Žižkov, CAMP aj.).

Celkem se v letošním roce k datu 18. 12. 2017 ztratilo nebo bylo odcizeno 30 ks židlí a 11 stolů - tzn. ztráta 2,4 % z celkového množství židlí a 4 % stolů. Poškozeno bylo 40 ks židlí a 5 ks stolů, některé kusy pravděpodobně půjdou opravit.

NOVINKY 2017

Kromě vyhledávání lokalit pomocí otevření výzvy veřejnosti, se v letošním roce otestovalo také umístění mobiliáře bez spojovacích řetízků, půjčování na jednorázové akce a částečný provoz v zimních měsících.

Open call (otevřená výzva)

Otevřená výzva směrem k veřejnosti, díky které se projekt oslovil aktivní občany a instituce, které mají zájem na zvelebování prostranství ve svém okolí, se osvědčila. Open call byl doplněn dopisem náměstkyně primátor adresovaným přímo městským částem. Obecně jde o vzájemně výhodnou spolupráci, kdy jsou místa vytipovaná Kancelář veřejného prostoru IPR Praha, doplněná o prostranství, která vycházejí z místní znalosti, a která by jinak zůstala neobjevená. Židle se díky otevřené výzvě dostaly i do velmi zajímavých a velmi lokálních míst mimo centrum města.

Logo projektu součástí mobiliáře

Nová várka mobiliáře pořízená pro tuto sezónu v nákladu 952 židlí a 238 stolků byla opatřena pro lepší komunikaci projektu a orientaci uživatelů tištěným logem projektu.

Umístění bez řetízků

Řetízky se ukázaly být spolu s úklidem jediným výraznějším problémem projektu. Na jednu stranu ulehčují práci lokálním správcům se zabezpečováním mobiliáře, ale zásadně ztěžují úklid a volné přesouvání mobiliáře, což je pro plnohodnotné užívání mobiliáře stěžejní.

Na většině testovacích míst (Emauzy, Donská, Containally, Botanická zahrada, předprostor Veletržního paláce aj.) se mobiliář bez řetízků osvědčil. Za celou sezónu bylo pouze na Malostranském náměstí narázově ukradeno 10 židlí umístěných na volno. Ale jelikož řetízky slouží spíše jako mentální než fyzická bariéra, byly jinde židle odcizeny i přes jejich svázání.

Půjčování na akce

V rámci letošní sezóny bylo na několika pilotních případech otestováno také krátkodobé zapůjčení mobiliáře na kulturní akce (např. Den pro Prahu, Zažít město jinak, Signal festival). Jednorázové zápůjčky se osvědčily, neboť splňují efekt šíření povědomí o projektu mezi nejširší veřejnost, město tak zároveň deklaruje podporu kulturnímu využití veřejného prostoru.

Zimní provoz

Na několika vybraných místech jsou židle a stoly v provozu i během zimních měsíců. Židle zůstávají po skončení hlavní sezóny v rukou lokálních správců, kteří se zapojili už během hlavní sezóny, nejde tedy v letošním roce o speciální nová místa. Židle buď zůstaly přímo na místě (často v redukované počtu), nebo byly přesunuty do veřejně přístupného interiéru.

Zimní provozování se osvědčilo zejména z toho důvodu, že Pražané se s mobiliářem potkávají nepřetržitě, židle jsou využity po celý rok. Podmínkou tohoto fungování je, aby židle a stoly byly opravdu veřejně přístupné, popř. veřejně přístupné v časovém režimu, a aby nebyly využívány komerčně, nebo jejich umístění neevokovalo komerční provoz.

MEDIÁLNÍ POKRYTÍ

IPR Praha hodnotí z komunikačního a PR hlediska pražské židle opět jako jeden z neúspěšnějších projektů letošního roku. Důvodem je především samotná podstata projektu, neboť se jedná o konkrétní intervenci ve veřejném prostoru, která je hned vidět a přitom není finančně náročná. Současně se letos zvýšilo množství židlí a stolků v ulicích, což bylo také mediálně reflektováno. Celkem vyšlo v tištěných a internetových médiích 61



[Pražské židle na náměstí Václava Havla]

článků s tématem "pražské židle". Vydány byly dvě tiskové zprávy a proběhlo jedno setkání s novináři u příležitosti zahájení letošní sezóny.

Co se týče sociálních sítí, celkem bylo na FB stránkách IPR Praha uveřejněno 7 facebookových postů s dosahem: 70 800 lidí a 9790 reakcí, komentářů a sdílení, což je šestkrát více než v roce 2016 (7 postů s dosahem: 60 374 lidí a 1601 reakcí). Zvýšený dosah byl zřejmě způsoben otevřenou výzvou i tím, že se lidé s pražskými židlemi ve veřejném prostoru jednoduše setkávali častěji.

ZPĚTNÁ VAZBA A PODNĚTY VEŘEJNOSTI A LOKÁLNÍCH PROVOZOVATELŮ

Zpětná vazba vůči projektu je veskrze pozitivní stran veřejnosti i lokálních partnerů. Méně pozitivně hodnocenou skutečností i nadále zůstávají bezpečnostní řetězky a koncentrace nepořádku, drobných odpadků, obalů od rychlého občerstvení a nedopalků v okolí mobiliáře.

Vybrané komentáře:

– *"Lidé si k „židlím a stolkům“ v Libušině ulici našli cestu celkem rychle. Složení návštěvníků je různorodé, rodiny s dětmi (ty baví štěrka „kačírek“, lezení po skále a poskakování po špalcích ve svahu), lidé ze sousedství, kteří si tu na chvíli sednou na procházce se psem nebo cestou z obchodu, mladí lidé, co se tu posadí na kus řeči, stejně jako party, popíjející večer pivo či víno."*

(LOK. SPRÁVCE HANA ČÁPOVÁ, PLÁČEK V UL. LIBUŠINA, P2)

– *"Jsme upřímně rádi, že i periferní městské části dostaly šanci. Naším podnětem je například vytvořit k upoutávkám na projekt Pražské židle a stolků ke každému konkrétnímu místu jasné motto, na co lidi v daném místě nalákat. V našem případě jsme zvolili motto: "Posadte se pod korunami stromů." V propagačních materiálech by bylo fajn rovněž lidem vysvětlit, že nedopalky od cigaret nepatří na zem. Za spolek zde chodíme místo pravidelně uklízet, přesto by výchovný impuls mohl vzejít již od realizátora projektu samotného."*

(LOK. SPRÁVCE ZAŽÍT SPOLU, KOLODĚJE)

– *"Nejméně vytižené jsou židle v pondělí, kdy je NG zavřená. Židle využívají hlavně zahraniční návštěvníci NG a kavárny, příležitostně též místní obyvatelé s dětmi. Děti si hrají, učí se jezdit na bruslích, kolech atd. Často je též využívají lidé, kteří se chystají na představení do Studia hrdinů, nebo návštěvníci vernisáží."*

(LOK. SPRÁVCE NÁRODNÍ GALERIE & CAFÉ 1, VELETRŽNÍ PALÁC, P7)

– *"Návštěvníci naší knihovny se postupně naučili židle využívat, a ne jen návštěvníci knihovny, takže koncem léta se místo před knihovnou stalo prahu lidí příjemným místem podvečerního oddechu. Protože nám přišlo smysluplné nechávat židle k dispozici i v době, kdy je knihovna uzavřena a tudíž židle byly bez většího dozoru, měli jsme je zabezpečené řetězy, ale myslím, že to bylo zbytečné a taky tak trochu na škodu. Řetězy působily rušivě a nedůvěřivě. Za celou dobu jsme nezaznamenali žádný pokus o poškození."*

(LOK. SPRÁVCE MČ PRAHA - ZBRASLAV)

– *"Reakce z Karlína jsou pozitivní – přes oběd využíváno často, stolečky + socha vnímány pozitivně i jako omezení zařitého nepovoleného parkování u metra Křížíkova. Lidé by uvítali hned vedle stolečků odpadkové koše."*

(LOK. SPRÁVCE KARLÍN GROUP, THÁMOVA UL.)

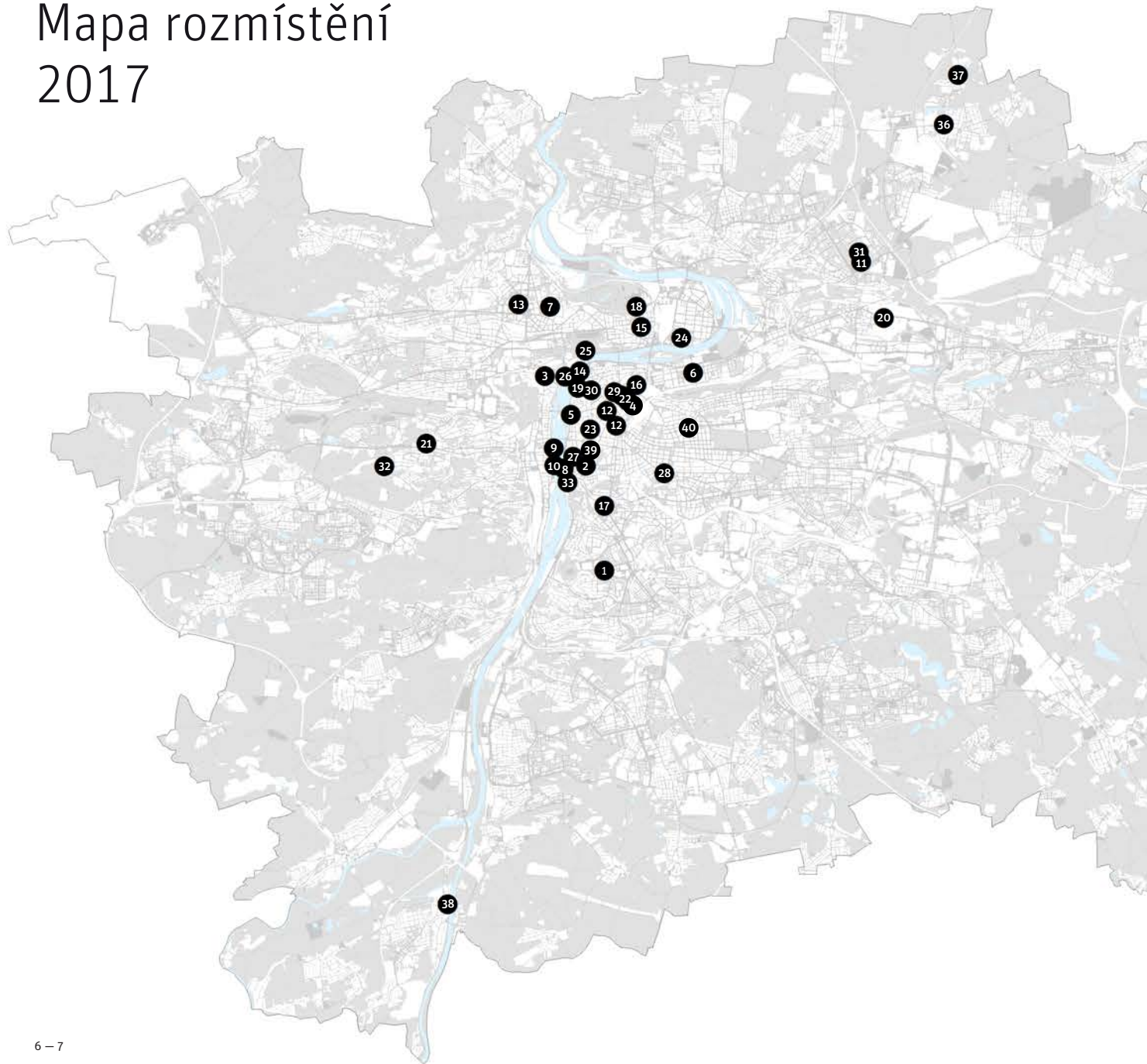
– *"Ráda bych poděkovala za rozmístění židlí a stolků na různých místech v Praze. Velice to oživilo náplavku na smíchovské straně Vltavy, před Janáčkovým nábřežím. Krásné místo, doposud ale bylo úplně bez života. Až letos, díky tomuto mobiliáři to zde ožilo, lidé posezení celodenně využívají."*

(PANÍ B., SKRZE PORTÁL ZMENTE.TO)



[Pražské židle na náplavce Janáčkově nábřeží]

Mapa rozmístění 2017





- 1** **Centrální park na Pankráci**
Městská část Praha 4
- 2** **Botanická zahrada na Albertově**
Botanická zahrada Přírodovědecké fakulty UK
- 3** **Malostranské náměstí**
nadace Pražské děti
- 4** **Senovážné náměstí**
Vinograf Senovážné náměstí
- 5** **náměstí Václava Havla**
Nová scéna Národního divadla
- 6** **Karlín - u stanice metra Křižíkova**
Konsorcium Pro Karlín, o.p.s.
- 7** **Puškinovo náměstí**
Zažít Puškiňák jinak!
- 8** **Náplavka Rašínova nábřeží**
Trade Centre Praha, a.s.
- 9** **Náplavka Janáčkova nábřeží**
Trade Centre Praha, a.s.
- 10** **Náplavka Hořejšího nábřeží**
Trade Centre Praha, a.s.
- 11** **Náměstíčko na sídlišti Prosek**
Kulturní a rodinné centrum Knoflík
- 12** **Václavské náměstí**
Sdružení Nového Města pražského
- 13** **předprostor FEL ČVUT**
Fakulta elektrotechnická ČVUT
- 14** **Alšovo nábřeží - před Galerií Rudolfinum**
Galerie Rudolfinum
- 15** **Veletržní palác - předprostor NG**
Národní galerie & Café Jedna
- 16** **Palác Archa**
Divadlo Archa
- 17** **Kongresové centrum**
Kongresové centrum Praha, a.s.
- 18** **Výstaviště Praha**
Rozvojové projekty Praha, a.s.
- 19** **Klementinum - areál Národní knihovny**
Národní knihovna ČR
- 20** **Art district Pragovka**
CREVISTON, a.s.
- 21** **Koloniál Budánka**
Odborníci a občané pro revitalizaci pam. zóny Budánka
- 22** **Hyberská 4**
Containall, o. p. s. & Filozofická fakulta UK
- 23** **nádvorní Novoměstské radnice**
Novoměstská radnice
- 24** **Pražská tržnice - Jatka 78**
Divadlo Jatka 78
- 25** **Containall Stalin**
Containall, o. p. s.
- 26** **Containall Cihelná náplavka**
Containall, o. p. s.
- 27** **Emauzy - předprostor kostela**
IPR Praha & Emauzské opatství
- 28** **před kinem Pilotů ul. Donská**
Kino Pilotů
- 29** **pasáž ČNB**
Pasáž českého designu
- 30** **podloubí Radničních domů**
Junák - český skaut, Skautský institut, z.s.
- 31** **areál městské knihovny na Proseku**
Městská knihovna v Praze, pobočka Prosek
- 32** **Hájovna Cibulka v lesoparku Cibulka**
Spolek Hájovna, z.s.
- 33** **plácek Libušina pod Vyšehradem**
Hana Čáповá
- 34** **Klánovice - náměstí Hedviky Vilgusové**
Městská část Praha-Klánovice
- 35** **Koloděje - parčík**
Zažít SPOLU, z.s.
- 36** **Čakovice - před ZUŠ**
Městská část Praha-Čakovice
- 37** **Čakovice - Třeboradice**
Městská část Praha-Čakovice
- 38** **Zbraslav - před Městským domem**
Místní knihovna Zbraslav
- 39** **CAMP - Centrum architektury a městského plánování**
IPR Praha
- 40** **ATRIUM na Žižkově, Čajkovského 12**
Za Trojku

Návrh sezóny 2018

POZN.: OPÍRÁ SE O ZÁVĚRY Z KOORDINAČNÍ SCHŮZKY, KONANÉ DNE 23.11.2017
A NAVAZUJÍCÍCH JEDNÁNÍ SE ZÁSTUPCI JEDNOTLIVÝCH SUBJEKTŮ, KTEŘÍ SE
PODÍLEJÍ NA REALIZACI PROJEKTU

Organizační struktura projektu se ustálila v této podobě a pro rok 2018 bude následující:

- hlavní koordinátor projektu: **IPR Praha**
- koncepční příprava (výběr lokalit, typu mobiliáře, návrh pravidel), zajištění PR a komunikace s veřejností: **IPR Praha**
- financování projektu: **Odbor hospodaření s majetkem - HOM MHMP**
- procesní zajištění projektu (majetkoprávní servis - příprava smluv, vyřizování záborů): **HOM MHMP**
- produkční zajištění projektu (pořízení a pojištění mobiliáře, skladování, rozvoz, zabezpečení, údržba, evidence): **Trade Centre Praha a.s. (TCP a.s.)**
- úklid veřejných prostranství: **Technická správa komunikací (TSK, a.s.) nebo příslušný správce pozemku**, (objednavatel služeb TSK a.s. je **Odbor rozvoje a financování dopravy - RFD MHMP**)
- zajištění, dohled a údržba mobiliáře v jednotlivých lokalitách: **lokální správci**

ÚKLID

V současnosti je úklid v lokalitách s pražskými židlemi částečně v gesci lokálních partnerů, z části probíhá v souvislosti se standardním úklidem prostranstvím prostřednictvím Pražských služeb.

Častý problém, který projektu škodí, je zvýšený nepořádek v okolí mobiliáře (včetně množství nedopalků) v exponovaných lokalitách. Z pozice města je proto žádoucí zaručit adekvátní úklid, zejména v neohroženějších místech, s cílem zajistit pozitivní image projektu ve vztahu k veřejnosti a vyjít vstříc lokálním partnerům a požadavkům na jejich aktivní zapojení se do údržby mobiliáře.

V letošní sezóně se týkalo:

- Václavské nám.
- Malostranské nám.
- Karlín - Thámová ul.
- Náměstí Václava Havla (piazzetta ND)
- náplavky
- Podloubí Radničních domů
- Senovážné náměstí

- v sezóně 2018 je nutné apelovat na to, aby byl běžný úklid veřejných prostranství v gesci TSK, a.s. zajištěn v odpovídajícím standardu i v okolí mobiliáře, přímo pod pražskými židlemi a stolký (čemuž půjdeme naproti odstraněním řetízků), a to včetně odstranění odpadků ponechaných na mobiliáři; o tomto musí být vedením TSK, a.s. informováni i příslušní zaměstnanci TSK, a.s. a nasmlouvané úklidové firmy
- současně bude probíhat monitoring nejfrekventovanějších míst - pokud zde bude standardní úklid nedostačující, bude nutné v průběhu sezóny přistoupit k navýšení úklidu - objednání "nadstandardních" služeb skrze RFD MHMP u TSK, a.s., a to ve výši do 1,5 mil. Kč
- TCP a.s. jako lokální správce mobiliáře na náplavkách (Rašínovo nábřeží, Janáčkovo nábřeží, Smíchovská náplavka) zajistí navýšení úklidu tak, aby nedocházelo k hromadění nedopalků a odpadků v okolí mobiliáře (cca 2x denně + pravidelné otírání stolků hadrem)
- IPR Praha na začátku sezóny (březen/duben) zpracuje pro TSK, a.s. seznam požadavků na umístění košů (tzn. přesunutí stávajících, popř. instalace nových); TSK, a.s. zajistí informování příslušných kompetentních osob (oblastních správců) o projektu a možných dodatečných požadavcích ze strany IPR Praha na instalaci košů i v průběhu roku pokud budou podloženy změnou situace v dané lokalitě.
- současně je vhodné pokusit se propojit letošní sezónu s kampaní zaměřenou na vzdělávání veřejnosti a prevenci nepořádku - např. doplnit stanoviště mobiliáře informačním panelem nebo jinou formou



[extrémní případ nepořádku na Václavském náměstí, foto: deník Metro]



MOBILIÁŘ

- V roce 2018 bude stávající mobiliář opět doplněn o nové kusy - navrženo je 800 ks židlí a 200 ks stolů v designu ložské várky mobiliáře, včetně pražského loga a loga projektu. Větší množství židlí umožní větší flexibilitu. Vzhledem k dlouhým výrobním a dodavatelským lhůtám (cca 11 týdnů) je nábytek potřeba objednat začátkem roku 2018, tzn. ihned po přijetí usnesení Rady hl. m. Prahy pro pokračování projektu v sezoně 2018 a podpisu dodatku smlouvy mezi HMP a TCP a.s.

Odstranění řetízků

V sezoně 2016 i 2017 byl na vybraných místech mobiliář napevno svázan řetězy, které znesnadňují odcizení. Nevýhodou tohoto bezpečnostního opatření je, že řetízky zároveň znemožňují manipulaci s nábytkem v rámci daného prostranství, což odporuje principu mobilních židlí a zneprůjemňuje komfort při sezení - např. brání v možnosti posunout si židle do stínu či seskupovat mobiliář dle aktuálních potřeb uživatelů (jednotlivci versus skupiny). Stejně tak brání v důkladném úklidu. Daň za nízkou "úmrtnost" mobiliáře je příliš vysoká. Neméně důležitou rovinou je fakt, že odstranění řetízků je také symbolickým aktem projevení důvěry města k lidem a budování obecné společenské tolerance ruku v ruce s důrazem na osobní zodpovědnosti za veřejný (sdílený) prostor.

- mobiliář bude v sezoně 2018 bez řetízků, což bude znamenat více starostí pro lokální správce (nutnost dávat židle k sobě a svazovat na noc), na druhou stranu se tím sníží náročnost denního úklidu (zametání mezi stolky) a zvýší uživatelský komfort

Krátkodobé zapůjčování mobiliáře na kulturní akce

Krátkodobé zapůjčení mobiliáře organizátorům kulturních a společenských akcí ve veřejném prostoru je vstřícným krokem, kterým město deklaruje, že podporuje společensky přínosné aktivity ve veřejném prostoru. Zároveň se jedná o pozitivní PR projektu. Základní podmínkou zapůjčení je kulturní charakter a přínos akce pro nejširší veřejnost, akce by se měla konat na veřejném prostranství a být veřejně přístupná. Legitimní jsou i akce, kdy se jedná o cílenou prezentaci projektu (např. v rámci tematických výstav apod.). Nicméně ve všech případech je nutné dobře nastavit poměrně přísná pravidla vzhledem k potenciálním zájemcům.

- určitou část mobiliáře věnovat pro kulturní akce; vhodnost akce posuzuje IPR Praha na základě předem daných transparentních pravidel s předností akcí již zavedených lokálních partnerů, akcí

podporovaných MHMP a akcí společensky prospěšných

SPOLUPRÁCE A KOMUNIKACE S MĚSTSKÝMI ČÁSTMI, ZÁBORY

V souvislosti se žádostmi o povolení ke zvláštnímu užívání je po letošních zkušenostech nutno předem komunikovat s dotčenými městskými částmi jak obecně o cílech a smyslu projektu, tak detailně nad jednotlivými záměry umístění židlí v konkrétních lokalitách.

- IPR Praha osloví všechny městské části současně s otevřenou výzvou a zahájením nové sezóny obecným dopisem nebo newsletterem, tentokrát bude dopis adresován nejen politické reprezentaci, ale i příslušným odborům
- před odesláním žádostí o zábor budou jednotlivé lokality předjednány IPR Praha s příslušnými odbory (silničně správními úřady, odbory životního prostředí), aby se předešlo pozdějším komplikacím a nedorozuměním v souvislosti s povolováním zvláštního využití; HOM MHMP následně vyřizuje zábery administrativně a informuje o aktuálním průběhu IPR Praha (termín podání, termín povolení/zamítnutí atp.)

Rozšíření projektu - pobytové plácky "4 kola za 4 židle"

Sezóna 2018 je zároveň příležitostí pro rozšíření projektu ve spolupráci s městskými částmi, které by projevíly zájem o dočasnou intervenci ve veřejném prostoru drobného měřítka. Akce spočívá ve vytvoření pobytového místa ze zanedbaného prostoru, který do té doby sloužil pouze jako parkoviště, nebo nebyl využitý vůbec, instalací mobiliáře a za pomoci dalších nestavebních úprav (koberec, drobné mobilní občerstvení, platforma, mobilní vegetace apod.).

- jednání nad vytipovanými prostory pro tuto intenzivnější intervenci zahájí IPR Praha začátkem sezóny



[Pražské židle na Václavském náměstí]

Pražské židle & stolky

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA – VYHODNOCENÍ SEZÓNY 2017

www.iprpraha.cz/prazskezidle

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

Sekce detailu města

Kancelář veřejného prostoru

VEDOUcí KONCEPCE: Ing. arch. Pavla Melková, Ph.D.

PROJEKT: Ing. arch. Kateřina Frejlachová, MSc. Rozálie Kašparová

GRAFICKÁ ÚPRAVA: Ing. arch. Kateřina Frejlachová, Ing. arch. Kateřina Koňata

Dolejšová (koncept)

FOTO: IPR Praha

© IPR Praha / SDM, 2017–12

Vydal Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2017

Samostatné obrazy, text i dílčí části je možné

(s ohledem na autorský zákon) šířit, kopírovat a rozmnožovat

libovolnou technikou. Rozsáhlejší citaci nebo vyšší náklad

je nutné dojednat s vydavatelem. Vždy je nutné uvést zdroj.

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G



#PRAŽSKÉŽIDLE

Více informací na webových stránkách:
www.iprpraha.cz/prazskezidle

